

Beoordeling van asielaanvragen van personen van Iraakse nationaliteit

Tussentijds Bericht Vreemdelingen-circulaire (TBV 2003/8)

Aan:

– de Korpschefs Politieregio's
– de Korpsbeheerders Politieregio's
– de Bevelhebber van de Koninklijke Marechaussee

i.a.a.:

– de Procureurs-Generaal

Onderdeel: Stafdirectie

Uitvoeringsbeleid

Datum: 4 april 2003

Ons kenmerk: HKUIT03 - 1767

Code: TBV 2003/8

Juridische achtergrond:

Vreemdelingenwet 2000 en C8/Irak Vc 2000

Geldig van/tot: Een jaar, ingaand twee dagen na publicatie in de Staatscourant

Onderwerp: Beoordeling van asielaanvragen van personen van Iraakse nationaliteit

Inleiding:

Hieronder treft u aan het hoofdstuk betreffende de beoordeling van asielaanvragen van personen van Iraakse nationaliteit. De aanleiding en achtergrond van deze wijziging zijn in de tekst opgenomen.

Dit TBV bevat wijzigingen en aanvullingen op TBV 2002/58. TBV 2002/58 blijft geldig voor zover de inhoud daarvan niet door dit TBV wordt gewijzigd. TBV 2002/21 en TBV 2002/41 komen te vervallen.

Algemene uitgangspunten

Hieronder wordt voor asielzoekers van Iraakse nationaliteit aangegeven dat er voor de asielzoekers afkomstig uit Noord-Irak een besluitmoratorium is ingesteld en het vertrekmoratorium is verlengd.

Het besluitmoratorium betekent dat de individuele beslistermijn in asielaanvragen, die hieronder zijn gedefinieerd, met één jaar wordt verlengd.

Het vertrekmoratorium betekent voor de betreffende categorieën vreemdelingen dat de opvang en vers-

trekkingen niet worden beëindigd en dat een tweede en volgende asielaanvraag recht op opvang geeft.

Voor de asielzoekers geboren in Centraal-Irak is het categoriale beschermingsbeleid nog steeds van kracht.

Wijziging C8

De tekst van C8/Irak van de Vc 2000 komt als volgt te luiden:

Beoordeling van asielaanvragen van personen van Iraakse nationaliteit

1. Datum

Deze versie van dit hoofdstuk is vastgesteld op 4 april 2003.

2. Geldigheid

Het besluitmoratorium voor asielzoekers afkomstig uit Noord-Irak is in werking getreden op 26 maart 2003 en geldt tot 1 juli 2003.

Het vertrekmoratorium voor asielzoekers afkomstig uit Noord-Irak is in werking getreden op 7 februari 2003 en is verlengd tot 1 juli 2003.

Het vertrekmoratorium voor asielzoekers afkomstig uit Centraal-Irak is in werking getreden op 22 mei 2002 en is verlengd tot 22 mei 2003.

Het categoriale beschermingsbeleid ten aanzien van personen geboren in Centraal Irak wordt sinds 25 november 2002 gevoerd.

3. Achtergrond

Op 21 maart 2003 heeft de Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie de Voorzitter van de Tweede Kamer bericht dat het Kabinet heeft besloten tot instelling van een besluitmoratorium als bedoeld in artikel 43, onder a, Vreemdelingenwet voor asielzoekers afkomstig uit Noord-Irak. Dit artikel ziet op de naar verwachting korte periode van onzekerheid die zal bestaan over de situatie in Noord-Irak en dat op grond daarvan redelijkerwijs niet kan worden beslist of de asielaanvraag op een van de gronden genoemd in artikel 29 Vreemdelingenwet kan worden toegevoerd.

Het Kabinet is tot instelling van een besluitmoratorium voor asielzoekers afkomstig uit Noord-Irak gekomen gelet op de militaire interventie en de daar uit voortvloeiende onzekerheid over de situatie in Noord-Irak. De instelling van een besluitmoratorium ligt in de rede, mede gezien het feit dat er al een vertrekmoratorium van kracht is voor asielzoekers afkomstig uit Noord-Irak.

Tevens is, gelet op deze situatie, besloten om het thans geldende vertrekmoratorium te verlengen, eveneens tot 1 juli 2003.

Op 21 maart 2003 is tevens bericht dat het categoriale beschermingsbeleid dat wordt gevoerd voor asielzoekers afkomstig uit Centraal-Irak vooralsnog ongewijzigd van kracht blijft. Echter, aan asielzoekers afkomstig uit Centraal-Irak wordt, mede gelet op het bovenstaande, geen vlucht-, vestigings-, of verblijfsalternatief meer tegengeworpen in Noord-Irak.

Dit hoofdstuk bevat de uitvoeringsconsequenties van het door de Minister vastgestelde beleid.

4. Algemene uitgangspunten

Voor de beoordeling van asielverzoeken van Irakezen wordt onderscheid gemaakt tussen Noord- en Centraal-Irak. Met Noord-Irak wordt het deel van de Republiek Irak bedoeld dat thans onder controle staat van de Koerdische partijen in het noorden van het land. Het overige deel van Irak wordt als Centraal-Irak aange-merkt. Indien op enig moment een deel van Centraal-Irak onttrokken raakt aan het regime in Bagdad en bijvoorbeeld in de invloedssfeer komt van Amerikaanse of Britse troepen, is dat geen reden om dat deel niet langer tot Centraal-Irak te rekenen.

Voor de toepassing van het beleid wordt een vreemdeling aangemerkt als afkomstig uit Centraal-Irak indien deze vreemdeling is geboren in Centraal-Irak.

Het is daarbij niet van belang of zij ook daadwerkelijk in Centraal-Irak hebben verbleven voorafgaand aan hun vertrek. Wanneer één of meer

leden van een gezin zijn geboren in Centraal-Irak worden daarmee ook de overige gezinsleden als afkomstig uit Centraal-Irak aangemerkt voor de toepassing van het beleid. Wel dient de gezinsband reeds in Irak te hebben bestaan. Dit geldt slechts voor zover de asielzoekers de Iraakse nationaliteit hebben.

Als afkomstig uit Centraal-Irak worden tevens die Iraakse asielzoekers aangemerkt die buiten Irak zijn geboren uit ouders waarvan in ieder geval één van beiden in Centraal-Irak is geboren. Ook in dat geval geldt dit voor de overige gezinsleden. Dit lijdt uitzondering waar het minderjarige kinderen betreft die buiten Irak zijn geboren en waarvan de beide ouders in Noord-Irak zijn geboren.

Als afkomstig uit Noord-Irak worden alle Iraakse asielzoekers aangemerkt die op grond van het bovenstaande niet kunnen worden aangemerkt als afkomstig uit Centraal-Irak.

5. Noord-Irak

Voor asielzoekers afkomstig uit Noord-Irak is een besluitmoratorium ingesteld en is het vertrekmoratorium verlengd.

5.1. Besluitmoratorium

Het besluitmoratorium zal gelden voor een periode van drie maanden tot 1 juli 2003. De instelling van het besluitmoratorium heeft tot gevolg dat de individuele beslistermijn, als bedoeld in artikel 42 Vreemdelingenwet, voor asielzoekers afkomstig uit Noord-Irak, die een aanvraag hebben ingediend tot het verlenen van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd asiel, wordt verlengd met één jaar. Dit betekent dat tot 1 juli 2003 de individuele beslistermijn van aanvragen waarvan die termijn nog niet is verlopen wordt verlengd met één jaar.

Indien de individuele beslistermijn van een aanvraag reeds was verlengd in verband met onderzoek op grond van artikel 42, vierde lid, Vreemdelingenwet, dan wordt op grond van het besluitmoratorium de beslistermijn nog één jaar extra verlengd.

De reikwijdte van het besluitmoratorium beslaat niet die aanvragen die voor de invoering van de Vreemdelingenwet op 1 april 2001 zijn ingediend. Voorts kan het voor-

komen dat ook de verlengde beslistermijn reeds is verstreken. Echter, het ligt voor de hand dat, gezien de gehele situatie in Noord-Irak, het ook niet mogelijk is zorgvuldig te beslissen op deze aanvragen.

Het besluitmoratorium ziet niet op de volgende categorieën:

– Dublin-claimanten (artikel 30 onder a, Vreemdelingenwet);

– Noord-Iraakezen die rechtmatig verblijf hebben op een andere grond als bedoeld in artikel 8, onder a tot en met e of l Vreemdelingenwet (artikel 30, onder b, Vreemdelingenwet);

– Noord-Iraakezen die al eerder een aanvraag tot een verblijfsvergunning (asiel of regulier) hebben ingediend waarop nog niet onherroepelijk is beslist en hij op grond van die aanvraag rechtmatig verblijf heeft als bedoeld in artikel 8 onder f, g en h Vreemdelingenwet (artikel 30, onder c, Vreemdelingenwet);

– Noord-Iraakezen die op grond van verdragsverplichtingen tussen Nederland en een ander land zullen worden overgedragen aan dat land van eerder verblijf (artikel 30, onder d, Vreemdelingenwet);

– Noord-Iraakezen die hebben verbleven in een derde land dat partij is bij het Vluchtelingenverdrag en niet aannemelijk heeft gemaakt dat het die verdragsverplichtingen ten aanzien van hun niet nakomt (artikel 31, tweede lid, onder h, Vreemdelingenwet);

– Noord-Iraakezen die in een land van eerder verblijf zullen worden toegelaten totdat zij elders duurzame bescherming hebben gevonden (artikel 31, tweede lid, onder i, Vreemdelingenwet);

– Noord-Iraakezen die een gevaar vormen voor de nationale veiligheid, zijn veroordeeld wegens een zodanig ernstig misdrijf of zich schuldig hebben gemaakt aan misdrijven als bedoeld in artikel 1F van het

Vluchtelingenverdrag (zie artikel 31, tweede lid, onder k, Vreemdelingenwet juncto artikel 3.77 eerste lid, onder a en b, Vreemdelingenbesluit en in het bijzonder C1/6.4).

Op aanvragen van Noord-Iraakse asielzoekers die behoren tot bovengenoemde categorieën kan worden beslist.

Met betrekking tot het vertrekmoratorium voor personen afkomstig uit

Noord-Irak wordt verwezen naar paragraaf 7.

6. Centraal-Irak

Slechts voor asielverzoeken van personen uit Noord-Irak is een besluitmoratorium ingesteld. Dit betekent dat op aanvragen van asielzoekers uit Centraal-Irak nog immer wordt beslist. Voor de wijze waarop dient te worden beslist wordt verwezen naar het toetsingskader zoals neergelegd in TBV 2002/58.

Voor de beoordeling op grond van de a, b en c toets van artikel 29, Vreemdelingenwet dient er vanuit gegaan te worden dat de Iraakse autoriteiten nog immer de macht uitoefenen in Centraal-Irak.

Indien de asielzoeker niet in aanmerking komt voor verlening op de a-, b- of c-grond van artikel 29, Vreemdelingenwet, kan behoudens de gebruikelijke contra-indicaties de verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd worden verleend op de d-grond van artikel 29, Vreemdelingenwet. Het beleid van categoriale bescherming geldt met ingang van de 25 november 2002. Dit betekent dat vergunningen op grond van het beleid van categoriale bescherming worden verleend met ingang van de datum van de asielaanvraag, doch niet eerder dan 25 november 2002.

7. Vertrekmoratorium

7.1. Algemeen

Voor zowel personen uit Noord- als Centraal-Irak geldt een vertrekmoratorium. Het vertrekmoratorium voor personen geboren in Centraal-Irak is vooralsnog niet beëindigd om deze personen nog de tijd te geven een eventuele tweede of volgende aanvraag in te dienen. Van het vertrekmoratorium zijn de volgende categorieën uitgezonderd:

– Dublin-claimanten (artikel 30 onder a, Vreemdelingenwet);

– Iraakezen die rechtmatig verblijf hebben op een andere grond als bedoeld in artikel 8, onder a tot en met e of l Vreemdelingenwet (artikel 30, onder b, Vreemdelingenwet);

– Iraakezen die al eerder een aanvraag tot een verblijfsvergunning (asiel of regulier) hebben ingediend waarop nog niet is beslist en hij op grond van die aanvraag rechtmatig verblijf heeft als bedoeld in artikel 8 onder f, g en

h Vreemdelingenwet (artikel 30, onder c, Vreemdelingenwet);

- Irakezen die op grond van verdragsverplichtingen tussen Nederland en een ander land zullen worden overgedragen aan dat land van eerder verblijf (artikel 30, onder d, Vreemdelingenwet);
- Irakezen die hebben verbleven in een derde land dat partij is bij het Vluchtelingenverdrag en niet aanneemelijk hebben gemaakt dat het die verdragsverplichtingen ten aanzien van hun niet nakomt (artikel 31, tweede lid, onder h, Vreemdelingenwet);
- Irakezen die in een land van eerder verblijf zullen worden toegelaten tot dat zij elders duurzame bescherming hebben gevonden (artikel 31, tweede lid, onder i, Vreemdelingenwet);
- Irakezen die een gevaar vormen voor de openbare orde of nationale veiligheid (zie artikel 31, tweede lid, onder k, Vreemdelingenwet; het betreft hier dus het volledige openbare orde beleid).

7.2. Voortgezet recht op opvang
Het vertrekmoratorium inzake Noord- en Centraal-Irak heeft tot gevolg dat bestaande opvang van Iraakse asielzoekers van wie de vertrektermijn reeds is verstreken niet wordt beëindigd. Dit voortgezet recht op opvang volgt van rechtswege uit het besluit zoals gepubliceerd in de Staatscourant. Het voortgezet recht op opvang eindigt tevens van rechtswege wanneer het vertrekmoratorium eindigt.
Gedurende het vertrekmoratorium wordt de vreemdeling geacht, conform artikel 45, vijfde lid, Vreemdelingenwet, rechtmatig verblijf te hebben als bedoeld in artikel 8, onder j, Vw 2000.

Irakezen die een asielaanvraag hebben ingediend, waar nog niet onherroepelijk op is beslist, maar geen rechtmatig verblijf in Nederland hebben, worden daarmee tevens geacht rechtmatig verblijf te hebben indien zij onder het vertrekmoratorium vallen. Dit betekent dat Irakezen die onder het vertrekmoratorium vallen niet langer een belang hebben bij een eerder ingediend verzoek om een voorlopige voorziening, voor zover dit verzoek is gericht op het voorkomen van de verwijdering of de beëindiging van de voorzieningen.

7.3. Verkrijging van opvang wanneer de opvang reeds was beëindigd.
Artikel 45, vierde lid, Vw 2000 voorziet niet in nieuwe verkrijging van een recht op opvang indien het eerdere recht op opvang reeds was beëindigd. In die gevallen zal de vreemdeling een tweede of volgende aanvraag moeten indienen om opvang te verkrijgen.
In afwijking van artikel 4, tweede lid, van de Regeling verstrekkingen asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen 1997 (Rva 1997), geeft de indiening van een tweede of volgende aanvraag door asielzoekers die behoren tot de categorie waarvoor een vertrekmoratorium is ingesteld recht op opvang. Hiervan zijn eveneens de asielzoekers genoemd in paragraaf 7.1 uitgezonderd.
Een vreemdeling die een tweede of volgende aanvraag wil indienen kan dit telefonisch melden (telefoonnummer: 0599-568116). Zie hiervoor C5/20).

Tot slot

Deze regeling treedt in werking met ingang van de tweede dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst.

Bovenstaand hoofdstuk zal zo spoedig mogelijk in een aanvulling op de Vreemdelingen-circulaire 2000 worden verwerkt.

*De Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie,
namens de minister,
het hoofd van de Immigratie- en Naturalisatiedienst,
G. Versluis, wnd.*